

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพปุ๋ยอินทรีย์ให้ได้มาตรฐาน สร้างเครือข่ายผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในจังหวัดอุบลราชธานี และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานให้กับเครือข่าย ผลการวิเคราะห์ธาตุอาหารหลักในปุ๋ยอินทรีย์ที่พัฒนาขึ้นสูตรต่าง ๆ พบว่าปุ๋ยอินทรีย์ทุกสูตรมีปริมาณฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมผ่านเกณฑ์มาตรฐาน เมื่อพิจารณาไนโตรเจนพบว่า ปุ๋ยที่ไม่ผสมไคโตซานมีปริมาณไนโตรเจนไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และเมื่อเติมไคโตซาน 2% สูตร 1 พบว่าตัวอย่างปุ๋ยมีปริมาณไนโตรเจนผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

การวิเคราะห์คุณภาพปุ๋ยอินทรีย์สูตรเสริมไคโตซาน พบว่าปริมาณธาตุอาหารหลัก ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียมผ่านเกณฑ์มาตรฐาน คือเท่ากับ 1.02, 0.90 และ 1.83 ตามลำดับ อินทรีย์วัตถุ (OM) เท่ากับ 52.68 ค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) เท่ากับ 7.46 ส่วนแคลเซียมและแมกนีเซียม เท่ากับ 0.36 และ 0.54 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์สูตรเสริมไคโตซานพบว่า ปุ๋ย 1 กระสอบ (50 กิโลกรัม) มีต้นทุนการผลิต คือ 161.5 บาท

การสร้างเครือข่ายผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยจัดเวทีระดมความคิดเห็นของเครือข่ายเกี่ยวกับสภาพการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ของแต่ละกลุ่มปัญหาในการผลิต การใช้ปุ๋ยอินทรีย์แนวทางการแก้ไขปัญหาและวิเคราะห์คุณภาพของปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตขึ้น พบว่ามีสมาชิกเครือข่ายทั้งหมด 39 คน จากการวิเคราะห์คุณภาพปุ๋ยอินทรีย์ของสมาชิกเครือข่ายจำนวน 22 ตัวอย่าง โดยวิเคราะห์ความชื้น (%) ในโตรเจนทั้งหมด (Total N) ฟอสฟอรัสทั้งหมด (Total P₂O₅) โพแทสเซียมทั้งหมด (Total K₂O) อินทรีย์วัตถุ (OM) แคลเซียม (Ca) แมกนีเซียม (Mg) และค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) พบว่าธาตุอาหารที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน คือ ไนโตรเจน จำนวน 9 กลุ่ม คือมีปริมาณธาตุไนโตรเจนน้อยกว่า 1 % โดยน้ำหนัก และมีปุ๋ยตัวอย่างของสมาชิกบางกลุ่มที่มีปริมาณธาตุไนโตรเจนสูงมากเนื่องจากเป็นกลุ่มที่ผลิตปุ๋ยอินทรีย์เคมี

ผลการสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกเครือข่ายต่อการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.42 (ระดับดีมาก)

Abstract

This research was an intensive study on development of organic fertilizer quality to standard, to set up an affiliation of organic fertilizer producer in Ubon Ratchatani and to communicate the technology of organic fertilizer quality to standard to member of an affiliation.

Main elements of organic fertilizer analysis at various formulas found that all organic fertilizer formulas reflected phosphorus and potassium content to standard. Organic fertilizer without chitosan showed nitrogen nutrient did not to standard. And 2 % chitosan were added into organic fertilizer formula 1 the result showed nitrogen content to standard.

Organic fertilizer added chitosan formula analysis were found main element nutrient as nitrogen, phosphorus and potassium content to standard of 1.02, 0.90 and 1.83, respectively. Organic matter was 52.68. pH was 7.46. Calcium and magnesium were found to be 0.36 and 0.54, respectively. Cost of organic fertilizer added chitosan formula production 1 package (50 kilogram) was 161.5 bath.

An affiliation set up of organic fertilizer producer in Ubon Ratchatani by brain storming of member of an affiliation about the producing process for each group, quality, problem of production and using and problem solve. The total members of an affiliation were 39 people. Organic fertilizer quality of an affiliation 22 samples were analyzed moisture content (%), total nitrogen, total phosphorus, total potassium, organic matter, calcium and magnesium content and pH. Nitrogen nutrient of 9 samples did not to standard, nitrogen content less than 1 % by weight.

Nitrogen nutrient of some samples were too high due to the member of an affiliation produce organics-chemical fertilizer. The satisfied survey on workshop and communicate the technology of organic fertilizer to member result was found to be 4.42 (very good).